

Nahau 200 na maana zake

Acha ndarire

- Acha mzaha
- Acha upuuzi

Achana na ukapera

- Kuoa

Aga dunia

- Fariki dunia

Akili fugutu

- Akili isiyo na utulivu
- Akili isiyo na akili

Amelala fee

- Amekufa

Amelala fofofo

- Amelala kwa kina

Amempa kisogo pia kichogo

- Amemuacha kabisa

Amepata jiko

- Amepata mke
- Amepata familia

Amepona kwenye tundu la sindano

- Ameepuka hatari kubwa
- Amefanikiwa kwa bahati

Ameula wa chuya pia chua

- Amekula kitu kibaya
- Amepata hasara

Amevaa miwani

- Amelewa

Ana mdomo mchafu

- Anaongea maneno machafu
- Anaongea uongo

Changa bia

- Fanya ushirikiano

Changanya maneno

- Sema maneno bila mpangilio
- Sema maneno bila maana

Changanya macho

- Zuia macho ya mtu
- Mdanganye mtu

Changanya miguu

- Ondoka eneo hili

Chanja au pigwa uchale

- Agua au zindika mtu kwa wembe

Cheza upatu

- Fanya jambo kwa bahati
- Fanya jambo bila mpangilio

Cheza rafu

- Fanya jambo kwa hila
- Fanya jambo kwa ujanja

Chezea mtu shere

- Mdihaki mtu
- Mcheka mtu

Chomea utambi

- Chongea

Chonga mdomo

- Sema maneno mabaya
- Sema maneno ya kuudhi

Dafu la urambe

- Jambo zuri sana
- Jambo la thamani sana

Onga la dafu

- Jambo lisilo na maana
- Jambo lisilo na thamani

Fua dafu

- Fanya jambo gumu
- Fanya jambo lisilowezezana

Enda mvange

- Mambo kuharibika.

Enda depo

- Nenda gerezani.

Enda kinyume

- Fanya jambo kinyume na matarajio.

Enda masia

- Nenda kwa miguu.

Enda matiti

- Nenda haraka.

Enda mbago

- Nenda mahali pasipojulikana.

Enda mbio

- Kimbia haraka.

Enda mkoleni

- Nenda unyangoni.

Enda mvange

- Nenda mahali pa mbali sana.

Enda pepe

- Nenda mbali sana.

Enda pewa

- Enda kombo.

Enda telki

- Nenda kwa kasi sana.

Enda uani

- Nenda chuoni.

Enda upogo

- Haribika.

Fanya fitina

- Fanya hila au ujanja ili kuharibu mambo ya mtu mwingine.

Fariki dunia

- Fanya roho kuondoka mwilini.

Fanya hima

- Fanya jambo haraka.

Fanya mzaha

- Sema jambo la kuchekesha au la kijinga.

Fanya ushabaki

- Fanya jambo kwa ajili ya kujifurahisha.

Fanyia stihizai

- Fanya jambo la kumdhihaki mtu.

Ficha kucha

- Fanya jambo kwa siri.

Finya jicho

- Fanya jambo kwa siri.

Fua dafu

- Fanya jambo lisilowezekana.

Finya uso

- Fanya jambo kwa siri.

Funga uchumba

- Anza mahusiano ya kimapenzi na mtu.

Gofu la mtu

- Mtu anayemtegemea mtu mwingine kwa kila kitu.

Gwiwa na gogoo

- Watu wasioelewana.

Hamu na ghamu

- Tamaa ya kutaka jambo.

Hana kaba ya ulimi

- Mtu anayesema chochote bila kujali.

Ingia mafa

- Rithi familia ya marehemu ndugu yako.

Ingia mwezini

- Kupata hedhi.

Ingiwa na baridi

- Kuhisi hofu sana.

Ona baridi

- Kuhisi huzuni au kukata tamaa.

Jamvi la wageni

- Malaya.

Kunja jamvi

- Hitimisha.

Jipalia makaa

- kujiletea matatizo.

Kanyaga chechagua

- Sahau.

Kata mtungi

- Kunywa pombe sana.

Kata usemi

- Kumkatiza mtu asiseme.

Kata kamba

- Kufariki.

Kata shauri

- Kufanya uamuzi.

Kaza roho

- Kuwa na nguvu ya kuvumilia.

Kaza mwendo

- Kuharakisha mwendo.

Kaza kamba

- Kufanya kazi kwa bidii.

Kichwa kigumu

- Mtu asiyebadilisha mawazo yake.

Kipendaroho hula nyama mbichi

- Mtu anayekubali kila kitu, hata kama ni kibaya.

Kufa kibudu

- Kufa kwa mnyama bila kuchinjwa akiwa mdogo.

Kufa moyo

- Kukata tamaa.

Kufa maji

- Kufa kwa kuzama.

Kufa upinda

- Kufa kwa kawaida.

Kula mbwende

- Pata raha.

Kula muku

- Ongenza nguvu.

Kula mwande

- Kosa kitu.

Kula ngambi

- Fanya makubaliano.

Vunja ngambi

- Tangua makubaliano.

Kula vinono

- Kufurahia maisha.

Kula yamini

- Kuahidi kwa dhati.

Kula sago

- Kucheza ngoma.

Kunjua uso

- Tabasamu.

Kuwa ange

- Kuwa tayari.

Kuwa na staha

- Kuwa na heshima.

Kwenda dalji

- Kutembea kwa madaha.

Lala chali pia kichalichali

- Lala mgongo chini.

Lamba kisogo

- Kudharau mtu.

Lewa chakari

- Kuwa mlevi.

Lewa madaraka

- Tumia madaraka vibaya.

Maana finye

- Hakuna maana.

Uwezo finye

- Hakuna uwezo.

Mambo yamekwenda upande

- Mambo yameenda vibaya.

Mcha Mungu

- Mtu anayemcha Mungu.

Mtoto wa kikopo

- Mtoto asiye na adabu.

Namba wani

- Namba moja.

Nenda haja

- Nenda chooni.

Ngoja kikonzo

- Subiri sana.

Ng'oa nanga

- Anza safari.

Tia nanga

- Anza kazi.

Ona kiu

- Kuwa na kiu.

Paliza ugomvi

- Sababisha ugomvi

Palia makaa

- Kujiletea taabu

Pamba moto

- Kufanya kazi kwa bidii

Pata chai

- Kupata malipo

Toa chai.

- Kutoa malipo

Pata kiwewe

- Kuwa na hofu

Peleka ubani

- Kutoa machango

Peleka tende Manga

- Peleka kitu mahali kilipo kwa wingi

Pewa notisi

- Pewa taarifa

Piga pasi.

- Nyosha nguo

Piga bangu

- Chochea vita

Piga chafya

- Enda chafya

Piga chuku

- Sema uongo

Piga dunga

- Fanyia mtu uchawi

Piga fuadi konde

- Kuwa shujaa

Piga kambi

- Kukaa mahali kwa muda

Vunja kambi

- Kuondoka mahali

Piga kijembe

- Kumtukana mtu

Piga kikumbo

- Kumsukuma mtu

Piga matuta

- Tengeneza matuta

Piga mayowe

- Kupiga kelele

Piga mbizi

- Kuingia kwa maji

Piga mbweu

- Kunyamba

Piga ngoma ndani ya maji

- Kufanya kazi bure

Piga ngoto

- kupiga konzi

Piga pambaja

- kumkumbatia mtu kwa upendo

Piga ramli

- kutabiri matukio yajayo

Piga siahi

- Piga kelele

Piga sulu kisu

- kuandaa

Piga ubao

- Elea juu ya maji

Piga unyende

- Piga kelele

Piga hatua

- kusonga mbele

Piga chabo

- kutazama jambo kwa siri

Piga mtindi

- Kunywa pombe kupita kiasi

Piga ripu

- Tengeneza plasta ya ukuta

Piga saluti

- kuinua mkono na kunyoosha kidole gumba kwa heshima

Piga goti

- kuinama kwa magoti kwa heshima

Piga hema, ng'oa hema

- kufanya jambo kwa nguvu sana

Pigo majungu

- kusema maneno mabaya kuhusu mtu mwingine

Pigwa kipapai

- Fanyiwa uchawi

Pigwa kipopo

- Pigwa na watu wengi

Pigwa na butaa

- Kushangaa.

Pigwa na bumbuazi

- Shangaa

Pigwa urumo

- Pitia hali ya ukata

Fungua mkoba

- kutoa pesa

Sema kwa sauti moja

- kukubaliana

Shika mimba, pata mimba

- kupata ujauzito

Tia mimba

- kumfanya mtu awe mjamzito

Zuia mimba

- kuzuia mtu kupata ujauzito

Simama kidete

- kusimama kwa ujasiri

Taka shufaa

- kutaka msaada

Tanua kifua

- Kujigamba

Tega sikio

- Kusikiliza kwa makini

Teka nyara

- Kuiba au kuchukua kitu bila ruhusa

Tia mbiya

- Otesha mche

Tia chumvi

- Kuongeza ladha au ukali

Tia fora

- Kufanya jambo kwa ustadi au ubora

Tia mtu shemere

- Kumteka mtu

Piga mume shemere

- Kumzuia mume kufanya mapenzi nje ya ndoa

Tia saini

- Kuweka alama kwenye hati ili kuthibitisha kuwa umekubali au umeona hati hiyo

Tia tohara

- Kumfanyia tohara mtu

Pasha tohara

- Kumfanyia tohara mtu

Tia ubani

- Ombea

Piga ugoe

- Kumuangusha mtu

Tia ghamu

- Tia huzuni, hamu.

Timiza wajibu

- Kufanya kile kinachotarajiwa kutoka kwako

Timiza hadi

- Kufanya kile ulichoahidi.

Tiwa mbaroni

- Kukamatwa na polisi

Toa kongwe

- Kutoa ushauri au maelekezo

Toa ngebe

- Kutoa dharau au kejeli

Toa tara

- Kufanya ujeuri

Tumbua macho

- Kufungua macho

Tunga mimba

- Kusababisha mimba kwa mwanamke

Tupaiana maneno

- Kugombana au kukashifuana

Ametutupa mkono

- Amekufa

Usifanye ajizi

- Usiwe mwepesi wa kukata tamaa au kuacha kazi

Usiwe domo

- Usiwe mzungumzaji sana

Valia njuga

- Jitayarishe kwa jambo fulani

Vuata ulimi

- Kupoteza sauti au uwezo wa kuongea

Vumilia kingoto

- Stahimili shida

Vunja sheria

- Kufanya jambo lisiloruhusiwa na sheria.

Vunja ndoa

- Kusitisha ndoa.

Vunja ungo

- Pata hedhi kwa mara ya kwanza.

Vunja rekodi

- Kufanya jambo kwa mara ya kwanza au kwa njia bora zaidi kuliko mtu mwingine.

Vunja moyo

- Kukatisha tamaa.

Piga moyo konde

- Kujitia moyo ili kukabiliana na jambo gumu.

Weka ahadi

- Kuahidi kufanya jambo fulani.

Vunja ahadi

- Kushindwa kufanya jambo ambalo umeahidi kufanya.

Timiza ahadi

- Kufanya jambo ambalo umeahidi kufanya.

Weka akiba

- Kutunza pesa kwa ajili ya matumizi ya baadaye.

Weka deko

- Kasirikia moyoni ukinuia kulipiza kisasi.

Weka fundo rohoni

- Kuwa na kinyongo.

Weka kimada

- Kuwa na mpenzi wa siri.

Zinza kichwa

- Kuwa na kiburi.